

RESTAURATORU DARBU IZSTĀDE
2010

SAGLABĀT
RAKSTOS ...

LATVIJAS RESTAURATORU BIEDRĪBA
MENCENDORFA NAMS, RĪGA

Latvijas Restauratoru biedrība

IEVADVĀRDI IZSTĀDEI „SAGLABĀT RAKSTOS ...”

Ir 2010.gada septembris. Rudens. Koku lapotnes tik tikko sāk krāsoties, bet pilnā krāszieda košumā ir rudens ziedi, visdažādākās dārza un zemes veltes.

Daudzveidīga un krāsaina ir arī Latvijas Restauratoru biedrības sarūpētā gadskārtējā restauratoru darbu izstāde „Saglabāt rakstos ...”, kas kā parasts atradusi mājvietu viesmīlīgajā Mencendorfa namā.

Šoreiz ir dota iespēja parādīt kā strādā Latvijas Valsts arhīvu Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas, Nacionālās bibliotēkas, Latvijas Universitātes Akadēmiskās bibliotēkas un Universitātes bibliotēkas restauratori un krājuma saglabāšanas darba speciālisti.

Latvijas Nacionālais dokumentārais mantojums un bibliotēku Krājums mērāms miljonos glabāšanas vienību un to veido visdažādākie objekti: plāni, kartes, afišas, iespiesti un rokrakstā darināti dokumenti, pergamenta manuskripti ar vaska zīmogiem, zīmējumi, akvareļi, melnbaltā grafika, grāmatas, ādas iesējumi, fotoalbūmi, atklātnes u.c.

Šo objektu tapšanas laika nogrieznis arī ir pietiekami ietilpīgs – no 13.gadsimta līdz mūsu dienām, t.i., 21.gadsimta sākumam.

Laika zobs ir nežēlīgs: tas ārda, grauļ un bojā visu savā ceļā; arī šos bibliotēku krājumus un dokumentāro mantojumu. Un ja tam vēl pievienojas Latvijas mainīgais klimats un ārdošais cilvēkfaktors, tad ...

Bet! Ir unikāla, fantastiska profesija konservators/restaurators, kuras aicinājums un mērķis ir saglabāt, saglabāt un vēlreiz - saglabāt!

Censties saglabāt to, ko līdz 21.gadsimtam ir saglabājis gan laiks gan cilvēks – mūsu vēsturi un kultūru. Saglabāt, respektējot katra objekta oriģinālo raksturu.

Esam vēlējušies šajā izstādē parādīt kaut daļu no tā, kas raksturo gan restauratora darbu, gan citu saglabāšanas darbu speciālistu – ķīmiķu, mikrobiologu, iesējēju, mikrofilmētāju ikdienas darbu kontekstā ar jau minēto arhīvu un bibliotēku krājumu raksturojumu.

Izstādes eksponātu klāstā ir gan dokumenti gan grafikas, kartes, pergamenta manuskripti, zīmējumi, grāmatas, ādas iesējumi, vaska zīmogi, - kopumā 24 objekti; kā arī neliels informatīvais materiāls par Latvijas atmiņas saglabāšanas institūcijām arhīviem un lielākajām bibliotēkām.

Līdz ar to tiek prezentētas tādas restaurācijas specialitātes kā rokrakstu un dokumentu restaurators, grāmatu un ādas iesējumu restaurators, grafikas restaurators, vaska zīmogu restaurators, kā arī mikrobiologa, ķīmiķa, digitālo tehnoloģiju speciālista darbs.

Reizēm mums jautā „Kā jūs sadzīvojat ar to disonansi, ko veido daudzskaitlīgie krājumi un speciālistu izteikti mazais skaits?”

Atbilde ir – darbs, darbs, darbs!

Mēs vienkārši strādājam saskaņā ar Restauratoru ētikas kodeksa 3.bausli, kas aicina respektēt oriģināla kvalitātes, „Dari tik maz, cik vien vari, bet tik labi, cik vien vari!”

Nevar nepieminēt arī krājuma glabātāju ieguldījumu kopējā kultūras vērtību saglabāšanas procesā; viņu rūpes par itkā elementārām lietām – glabātavu kārtību un tīrību, t^o un mitruma režīma kontroli; rūpes par visu to, kas veido kvalitatīvu glabātavu vidi.

„ ... Pastāvēs, kas pārvērtīsies” saka Rainis.

Pēdējie gadi patiešām ir bijuši pārvērtību laiks daudzu Latvijas atmiņas saglabāšanas institūciju darbā. Tie, diemžēl, ir nesuši visa veida samazinājumus – arī cilvēkresursu un finanšu mazināšanu. Neskatoties uz to, Nacionālā dokumentārā mantojuma un Bibliotēku krājuma aprūpe un uzturēšana turpinās.

Ceru, ka izstādes „Saglabāt rakstos ...” apmeklētāji gūs ieskatu mūsu darbā, jo **„Ikviens ir aicināts, kas spēj dzirdēt, just un domāt”** (A.Upīts).

Restaurators eksperts Inta Rudzīte